

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
O WSZYSTKIEM.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA · SENSACYJNE POWIEŚCI.

ROK III.

ŚRODA, 10 PAZDZIERNIKA 1934

NR. 279

Zamordowanie króla Jugosławii

Minister Barthou, dwaj generałowie
i admirał zmarli wskutek odniesionych ran

Paryż, 9. 10. Tel. wł.

Do Marsylii zawiął we wtorek jugosłowiański okręt „Dubrownik“, na pokładzie którego znajdował się król Jugosłowiański Aleksander. Król jugosłowiański miał jechać do Paryża, celem złożenia wizyty w stolicy Francji.

Gdy król wysiadł z okrętu, dziesięciu nieznanych zamachowców dało ogółem do niego 24 strzały. Król upadł na ziemię ciężko ranny i wkrótce zmarł. Francuski minister spraw zagranicznych Barthou jest ranny w rękę. Jeden z zamachowców został zastrzelony, reszta zbiegła.

Król Aleksander,

Paryż, 9. 10. PAT.

Jak się okazuje, król został ranny, jadąc w powozie razem z ministrem Barthou przez ulice Marsylii. Trafiony został trzema kulami. Minister Barthou jest lekko ranny w rękę. O godz. 5,20 król przewieziony do gmachu ratusza, zmarł.

Razem dano 20 strzałów do orszaku. Również lekko jest ranny generał, który jechał w trzecim z rzędu powozie orszaku królewskiego. Zabójca został zabit na miejscu. Jest to osobnik silnej budowy, lat około 40, prawdopodobnie jest on Jugosłowianinem.

Ładowanie króla Aleksandra odbyło się w porcie w Marsylii o godzinie 16,10 według przepisanej ceremoniału. Król wsiadał do powozu i orszak królewski ruszył ulicami miasta w kierunku prefektury. Koło giełdy, gdzie skupili się liczni widzowie, padło z pośród tłumu około 20 strzałów. Dalsze informacje podają, że zamachowców było około 10-ciu. Większość z pośród nich zniknęła w tłumie. Wśród widzów jest wielu rannych.

Samosąd tłumu

Paryż, 9. 10. Tel. wł.
Król Aleksander został trafiony w usta oraz pierś. Przewieziony do lecznicy, zmarł o godz. 17,40. Oprócz min. Barthou, który towarzyszył królowi Aleksandrowi w powozie, ranny został francuski generał Georges. Publiczność oburzona do głębi zamachem, dokonała samosądu na jednym ze sprawców. Jest to Jugosłowianin. Paru innych jego współników zdołało narazie uciec, korzystając z chwilowego zamieszania.Paryż, 9. 10. (PAT)
Zamachowiec nazywa się Petrus Calomen i jest obywatelem jugosłowiańskim, urodził się

w roku 1899 w Zagrzebiu. Zdaje się, że jest handlowcem. Znalaziono przy nim paszport, wystawiony w Zagrzebiu. W dniu 28 września przekroczył on granicę francuską kolo Vallorbe.

Cel królewskiej wizyty

Paryż, 9. 10. Tel. wł.

Do wizyty króla Aleksandra w Paryżu przywiązywano, jak wiadomo, wielkie znaczenie polityczne. Cała prasa wtorkowa, witając jugosłowiańskiego gościa, podkreślała znaczenie rozmów paryskich, w przeddzień zapowiedzianej od dawna wizyty ministra Barthou w Rzymie. Minister Barthou, którego celem było doprowadzenie do porozumienia pomiędzy Włochami i Jugosławją, miał przedstawić królowi Aleksandrowi projekt ułożenia stosunków włosko-jugosłowiańskich na przyszłość. Szereg dzienników paryskich podkreślało równocześnie, że widoki porozumienia były dosyć nikłe. Król Aleksander był mianowicie zwolennikiem polityki pojednawczej, jednakże rząd jugosłowiański nie mógł pozostać biernym wobec losu 6.000 Słoweńców, zamieszkałych we Włoszech. Jugosławia zamierzała domagać się gwarancji, że rząd włoski nie będzie popierał dążeń separatystycznych emigrantów chorwackich i zmieni swe postępowanie wobec zbiegów z Jugosławii. Nie jest wykluczone, że z tych właśnie kół wyszli zamachowcy, którzy zamordowali króla Aleksandra.

Król Aleksander Karadzordzewicz przyszedł na świat w roku 1888 w Cetyni, jako

drugi syn ówczesnego pretendenta, a późniejszego króla Piotra i Zorki, córki króla Czarnogórskiego, Mikołaja.

Książę Aleksander pobierał nauki początkowo w rosyjskim korpusie kadetów, potem średnie w Belgradzie pod kierunkiem profesorów serbskich, poświęcając się następnie studjom prawniczym.

Kiedy w roku 1909 ks. Jerzy zrezygnował z następswa tronu, książę Aleksander został obwołany następcą. W tym okresie czasu zwrócił swoje zainteresowanie w kierunku wojskowym, a po wybuchu pierwszej wojny bałkańskiej w r. 1912 objął dowództwo I-szej armii, odnosząc na jej czele wielkie zwycięstwo pod Kumanowem.

Od 1914 roku aż do końca ciężkiej choroby króla Piotra, to jest do roku 1921, sprawował Aleksander regencję, a 16 sierpnia 1921 r. wstąpił na tron zmarłego ojca.

W roku 1922 ożenił się z siostrą obecnego króla Rumunii, Karola, Marią. Zmarły król pozostawił po sobie dwóch synów: Piotra i Andrzeja.

Po złożeniu przysięgi na konstytucję 29-go czerwca 1921 roku, w czasie opuszczenia parlamentu uszedł cało z zamachu bombowego.

Po krwawych wypadkach w parlamencie belgradzkim w roku 1929 król Aleksander zdecydował się na pewnego rodzaju zamach stanu. Konstytucja królewska Serbów, Chorwatów i Słoweńców z 28 czerwca 1921 została zawieszona, Skupczyna, wybrana 11 listopada 1927 r. została rozwiązana.

6 stycznia 1929 r. objął władzę nowy rząd osobistych mężów zaufania króla, reprezentujących przedewszystkiem pewne koła oficerskie. Dekretem z 3 października 1929 r. zniesiono nazwę królestw Serbów, Chorwatów i Słoweńców i wprowadzono nazwę Jugosławii. Przeprowadzono nowy podział administracyjny państwa. Nowy reżim miał wszelkie cechy dyktatury i wywołał poważną opozycję, szczególnie w Chorwacji, tłumioną bardzo energicznie, przy pomocy środków administracyjnych.

2 września 1931 r. ogłoszono nową konstytucję, w której Jugosławia została proklamowana dziedziczną i konstytucyjną monarchią. Władza ustawodawcza należy według niej łącznie do króla i zgromadzenia narodowego, które dzieli się na senat i izbę posłów. Władzę wykonawczą wykonuje król przez odpowiedzialnych ministrów. Wyroki są ogłaszane i wykonywane w imieniu króla.

Ogłoszenie nowej konstytucji nie wprowadziło zasadniczej zmiany w stosunkach wewnętrznych Jugosławii. Swoboda życia politycznego nie została przywrócona i mimo zmienionych form, król nadal wykonywał przy pomocy swoich mężów zaufania w rządzie dyktaturę, jak i przed rokiem 1931. Stosunki wewnętrzne były w dalszym ciągu naprężone, władze administracyjne miały ciągle do czynienia z podziemną robotą polityczną i z groźną emigracją polityczną. Nie jest wykluczone, że z tych ostatnich kół wyszli zamachowcy, z ręki których poległ król Aleksander.

Po śmierci króla Aleksandra, tron jugosłowiański obejmie jego jedenastoletni syn Piotr,

Smierć min. Barthou

Ranny został również marszałek dworu króla jugosłowiańskiego, Dymitrijewicz.

Louis Barthou urodził się 25 sierpnia 1862 roku w Oloron. Po ukończeniu studjów prawnych został adwokatem, prowadząc równocześnie rozległą działalność publicystyczną. W roku 1889 został wybrany do Izby Deputowanych ze swojego rodzinnego okręgu. Należał do partii radykalnej, często jednak zbliżał się do prawicy.

W gabinecie Dupuy mając lat 32 objął poraz pierwszy stanowisko ministra robót publicznych (1894 do 1895). W gabinecie Meline był ministrem spraw wewnętrznych w latach (1896), w gabinecie Sarriem znowu ministrem robót publicznych (1903). W rządzie Clemenceau (1906 do 1909) objął stanowisko ministra poczty i wreszcie w gabinecie Brianda był ministrem sprawiedliwości.

Po upadku Brianda w marcu 1913 prezydent Poincare powierzył Barthou misję utworzenia nowego rządu, w którym objął również stanowisko ministra oświaty. Jako szef rządu Barthou przeprowadził ustawę o trzyletniej służbie wojskowej, jednakże jesienią tegoż roku w czasie dyskusji budżetowej znalazł się w mniejszości i 2 grudnia podał się do dymisji.

W czasie wojny Barthou pełnił w gabinecie Painlewo stanowisko ministra spraw zagranicznych. Po wojnie, w szóstym rządzie Brianda był ministrem wojny, a w roku 1922 ministrem sprawiedliwości w drugim gabinecie Poincarego. 4 października 1922 został mianowany prezydentem komisji reparacyjnej, na którym to stanowisku pozostał do sierpnia

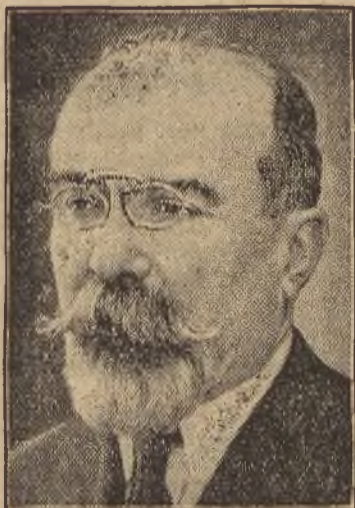
1920 r. Poza tem w czasie kampanji przeciwko Abd-el-Krimowi był w roku 1925 rezydentem generalnym w Marokku.

23 lipca 1926 Barthou wstąpił poraz wtóry do rządu Poincarego jako minister sprawiedliwości, oraz minister dla spraw Alzacji i Lotaryngii i pozostawał na tym stanowisku aż do upadku jedenastego gabinetu Brianda w dn. 22 października 1929 r. Po upadku drugiego rządu Tardieu, 5 grudnia 1930, po nieudanych usiłowaniach utworzenia własnego gabinetu, wstąpił jako minister wojny do gabinetu Steeda, który pozostawał u władzy do 22 stycznia 1931 r.

Gdy po wypadkach lutowych w Paryżu, 9 lutego br. władzę objął rząd jedności narodowej z premierem Doumerguem na czele, Louis Barthou zajął stanowisko ministra spraw zagranicznych, które sprawował aż do chwili swej śmierci na posterunku.

Zmarły tragicznie minister spraw zagranicznych Francji był wypróbowanym przyjacielem Polski. W roku 1919 był generalnym referentem komisji deputowanych dla zbadania traktatu pokojowego i przeprowadził jego ratyfikację przez parlament. Wówczas to w swej słynnej mowie powiedział owe pamiętne słowa o niepodległości Polski, które stały się jednym z fundamentów przyjaźni pomiędzy obydwojma narodami. 13 lat temu Louis Barthou podpisał w imieniu Francji sojusz z Polską, którego był jednym z twórców.

To też cała Polska łączy się z bratnim narodem francuskim w uczuciu żałoby i głębokiego żalu wobec tragicznego losu, jaki stał się udziałem jednego z największych synów Francji.

Min. Barthou.

Berlin, 9. 10. Tel. wł.

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Początkowo sądzono, że minister Barthou otrzymał tylko lekką ranę. Po dokładniejszych oględzinach okazało się jednak, że oprócz niegroźnej rany w ramię minister Barthou otrzymał postrzał w brzuch.

W szpitalu, dokąd przewieziono min. Barthou, usiłowano dokonać transfuzji krwi. Pomimo tych zabiegów min. Barthou zmarł o godz. 5,45.

Niemieckie Chrześ. Związki Zawodowe na Śląsku

domagają się zespolenia niemieckiego ruchu zawodowego

W ub. sobotę odbyło się w Katowicach posiedzenie zarządu oraz mężów zaufania niemieckich chrześcijańskich związków zawodowych, na którym prze-

wodniczący związku, poseł Jankowski, omawiając rozwój stosunków polsko-niemieckich oraz dążność do zacieśnienia węzłów przyjaźni między obu państwami, stwierdził, że niestety rzeczywistość wygląda wręcz inaczej.

coraz więcej członków organizacji niemieckich przystępuje do polskich związków przerwanych, spodziewając się w ten sposób uratowania swych stanowisk.

Poseł Jankowski domaga się stanowczo gruntownej reorganizacji niemieckiego ruchu zawodowego oraz zupełnego zespolenia wszystkich związków zawodowych niemieckich w jedną wspólną organizację, względnie zrzeszenie zawodowe

Niemieckie związki zawodowe są zupełnie odsunięte od współpracy z polskimi organizacjami zawodowymi, wskutek czego wyłaniają się dla niemieckiego ruchu zawodowego wielkie trudności przy dalszym ich rozwoju. W ostatnim czasie

Sroda
10
październ.
1934

Dziś: Franciszki z Pauli
Jutro: Placydy i Zen.
Wschód słońca: g. 6 m, 15
Zachód: g. 17 m, 18
Długość dnia: g. 11 m, 03

Kronika Śląska
Redakcja i administracja: Katowice, ulica Sobieskiego 11, — tel. 349-81.

△ REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH.
SRODA: g. 20 „Koryolan”.
△ REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO NA PROWINCJI.
RYBNIK: poniedziałek: g. 19,45 „Zwyciężyłem kryzys”.
BYTOM: piątek: g. 20 „Zwyciężyłem kryzys”.
REPERTUAR KINOTEATRÓW:
KATOWICE. Capitol: „Ich noc”. Casino: „Nędznicy” i „Paryż w ogniu”. Całość razem 24 akty w jednym programie. Colosseum: „Kobieta z rejestru”. Pałace: „Dziwny dom”. Rialto: „Maskarada”. Unlon: „Oniżado zakochanych”.
CHORZÓW. Apollo: „Wiosenna parada” i „Jel czar”. Colosseum: „Rzymskie skandale” i „Niebieskie plaki”.
RADLIN-RYDUŁTOWY. Helios: „Kung-Kong”.
KINA W RYBNIKU.
Pałac: „Skradziono człowieka” i „Młasto pod terorem”. Apollo: „Królowa Krystyna”.

RADJO.
CZWARTEK, 11 PAŹDZIERNIKA 1934 R.
Katowice. 6,45 Audycja poranna. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Wiadomości meteorologiczne. 12,10 „Jak harcerz ukapa Wojciechowa rozum nauczyl” — słuchowisko dla dzieci. 12,30 Pierwszy poranek szkolny z Filharmonii Warszawskiej. 15,35 Wiadomości gospodarcze. 15,45 Muzyka lekka. 16,45 Lekcja języka francuskiego. 17,00 „Teatr Wyobraźni” — komedia muzyczna p. t. „Domek z kart”. 17,50 Pogawędka Cioci Heli z dziećmi. 18,00 Feljeton sportowy. 18,15 Recital fortepianowy. 19,00 Płyty. 19,30 Płyty. 19,50 Wiadomości sportowe. 21,00 Koncert ork. symf. P. R. 21,55 „Wrażenia z kongresu filozofów w Pradze”. 22,25 Muzyka taneczna. 23,05—23,30 Muzyka taneczna.

— **BEZROBOCIE NA ŚLĄSKU.** Według danych statystycznych Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Katowicach, na terenie Województwa Śląskiego w okresie dwutygodniowym od 10 września br. do 22 września br. korzystało z zasiłków ustawowych 6709 bezrobotnych robotników. Suma wypłaconych tym bezrobotnym zasiłków wyniosła zł. 190.255,66. W porównaniu z okresem poprzednim, liczba bezrobotnych, pobierających zasiłki, zmniejszyła się o 397 osób.

— **REEMIGRACI Z FRANCJI WRACAJĄ.** Dnia 6 bm. przez dworzec graniczny w Bytomiu wróciło z Francji 96 robotników polskich oraz 14 dzieci.

— **ZŁODZIEJE U INSPEKTORA KASY.** W czasie od 6 do 7 bm. nieznanymi sprawcy włamali się do mieszkania głównego inspektora Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach, Augustyna Kiehla, przy ul. Sienkiewicza 9, skąd skradli futro męskie, obrączkę ślubną, papierosnicę, srebrny zegarek oraz kilkaset złotych w gotówce. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi 1.400 zł.

— **WYJAŚNIENIE.** W związku z naszym sprawozdaniem sądownym, omawiającem przebieg rozprawy przeciw Annie Ziorównie z Nowego Bytomia, wyjaśniamy, że wykonanie wyroku skazującego zostało zawieszono Ziorównie z powodu dotychczasowej jej niekaralności na przeciąg 5 lat.

— **„SIEŁA ZŁEGO NA JEDNEGO”.** — W związku z notatką, umieszczoną pod powyższym tytułem w dn. 25 września br., wyjaśniamy, że powodem zajścia na podwórzu p. Goliżyncha w Chorzowie, był Ignacy Piec, który sam wywołał całą awanturę i na niej jaknajgorzej wyszedł.

— **SAMOBÓJSTWO.** W ub. wtorek rano dozorca parku hutniczego w Chorzowie doniósł policji, że zauważył w czasie służby wiszące na werandzie włókno jakiegoś nieznanego mężczyzny. Na miejsce udała się policja — i stwierdziła, że chodzi w tym wypadku o 27-letniego Teodora Tomiczka, zam. w Chorzowie przy ul. Mielęckiego 39. Powodu targnięcia się na życie do tej pory nie ustalono.

— **WŁAMANIE.** W nocy na 9 bm. włamali się złodzieje do domu Wiktora Rokosy w Piotrowicach przy ul. Szopena 47, skąd skradli ze strychu na szkodę gospodarza i lokatorów 1 rower męski marki „Ductor” nr. 1090 (połwyścigowiec, rama zielona w czerwone paski, obręcze żółte, opony czerwone, kierownica ostro wygięta w dół), 2 poduszki, 2 pierzyny, 1 wyżymaczka, 1 szlafrok i 2 pary pończoch damskich, ogólnej wartości 400 zł. Kto przyczyni się do odnalezienia roweru lub do wykrycia sprawców, otrzyma nagrodę.

— **GAJOWY KLUSOWNIKIEM.** W tych dniach zgłosił przed Straż Graniczną, Antoni Smoliński z Wilczej Dolnej, że na terenie lasów domeny państwowej w Wilczy przytrzymał gajowego A. D. z Czuchowa w chwili, gdy ustrzeżił 2 ajace. Ubite zajace oddano właścicielowi polowania, p. Grzonce. (r)

Poszukiwanie papierosów w lesie pod Maczkami

Jak wczoraj donosiliśmy, w Chrzanowskim, nieznanymi sprawcy rozbił wagon i skradł 120 tys. sztuk papierosów „Plaskici”. Na skutek zostawionych śladów, policja w Maczkach w pobliskim lesie odnalazła 60.000 sztuk skradzionych papierosów, naładowanych do dwóch worków, zakopanych w ziemi.

nia pozostałej części łupu, jednak bezskutecznie.

W nocy jednak z poniedziałku na wtorek las pod Maczkami ożył.

Liczne grupy ludzi zaopatrzonych w łopaty, po ciemku smuły po lesie, jak duchy, kopiąc i szukając papierosów Cały las rozkopano, tak że rano przedstawił jedno ogromne kretowisko.

Zawiadomiona o odkryciu policja chrzanowska przybyła na miejsce celem odszuka-

Niezwykły rekrut przed komisją poborową Mimo 35 lat musiał stanąć do poboru

Sensację prawdziwą wzbudził 35-letni rekrut z Czeladzi, który przed kilku dniami wezwany przez władze wojskowe stanął przed Uzupełniającą Komisją Poborową. Niezwykłym tym rekrutem jest zam. w Czeladzi Józef Drygała, ur. w 1898 r., ochotnik,

który przeszedł wojnę z bolszewikami, służąc prawie 4 lata przy wojsku.

Widocznie jednak zaginęły jego dokumenty, lub też omyłkowo, poszukiwany był on jako dezertor, a obecnie wezwany przed Komisję Poborową.

Stolarz w płomieniach

Wybuch terpentyny w Będzinie

Dnia 8 b. m. o godz. 15 w domu przy ulicy Narutowicza 7 w Będzinie stolarz Piotr Banaś z Dąbrowy (ul. Legionów),

zajęty był układaniem podłogi parterowej. Lejąc terpentynę do roztopionego wo-

sku, spowodował zapalenie się i wybuch, wskutek czego doznał ciężkich poparzeń rąk i twarzy.

Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala. Stan jego jest bardzo groźny.

Koniec strejku szewców w Sosnowcu

Trwający od kilku dni strejk szewców w Sosnowcu został wczoraj zlikwidowany.

Strejk, jak donosiliśmy, wybuchł wskutek masowych wymówień. Wczoraj w Inspektoracie odbyła się konferencja, na której pracodawcy cofnęli wymówienie. Wobec tego pracownicy wrócili do pracy.

Ziemniaki dla bezrobotnych w Chorzowie

Kom. Urząd Pośrednictwa Pracy na miasto Chorzów wzywa wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych do odbioru kartek na ziemniaki, które będą wydawane na targowisku końskim przy ul. Katowickiej w następującym alfabetycznym porządku: środa, 10 bm. w godz. od 8 do 12 litera K, w godz. od 12 do 16 od litery L—N, czwartek, 11 bm. w godzinach od 8 do 12 od litery O—R, w godzinach od 12 do 16 od litery S—T, piątek, 12 bm. w godzinach od 8 do 12 od litery U—Z i dla wszystkich bezrobotnych pracowników umysłowych (mężczyzn i kobiet). Po południu zaś od godz. 12 do 16 dla wszystkich bezrobotnych kobiet od litery A—Z. Spóźnione zgłoszenia nie będą uwzględnione. Ponadto zaznacza się, że bezrobotni, którzy nie mogą w swojej legitymacji wykazać kontroli miesięcznej, zostali z ewidencji bezrobotnych skreśleni i do odbioru ziemniaków nie mają prawa. Przy odbiorze kartek

na ziemniaki bezrobotni winni osobiście przedłożyć legitymację bezrobotnych, oraz dowód osobisty. Po odbiorze kartki na ziemniaki należy natychmiast udać się na dworzec towarowy pod odbiór ziemniaków. Bezrobotni, zwolnieni turnusowo, są wykluczeni od przydziału ziemniaków.

Okropny wypadek samochodowy

Na szosie pod Zawiszcą w pow. Pszczyńskim poniósł tragiczną śmierć 5-letni Joachim Sohla z Łazisk Średnich. Około godz. 10-tej szosą przejeżdżało auto osobowe Śl. 3303, kierowane przez obywatela niemieckiego WALTERA SCHOENGUTA z Katowic. Chłopczyk chcąc przebiec przez szosę wpadł nagle pod koła samochodu i został tak ciężko ranny, że w drodze do szpitala — zmarł.

Skonfiskowany eter

Dnia 6 bm. wieczorem policja w Starym Bieruniu zatrzymała samochód osobowy Śl. 3197, w którym znaleziono 150 litrów eteru, przemyczonego z Niemiec, a przeznaczonego na sprzedaż pomiędzy mieszkańców Bojszów. Samochód wraz z eterem, szoferem i pomocnikiem zatrzymano do dyspozycji władz skarbowych.

OSTATNIE 2 DNI POBYTU CYRKU STANIEWSKICH W KATOWICACH. BEZPŁATNE KUPONY DLA CZYTELNIKÓW „SIEDMIU GROSZY” NADAL WAŻNE.

Rekordowe powodzenie obecnego programu Cyrku Staniewskich jest całkiem uzasadnione, albowiem całość programu, składająca się z 20 sensacyjnych atrakcyj wzbudza ogólny podziw i zachwyty.

Poniżej zamieszczony kupon należy wyciąć i przedłożyć przy kasach Cyrku. Doradzamy wszystkim miłośnikom areny cyrkowej, by z tej niebywałej okazji skorzystali.

Ważne tylko na dzisiaj!
KUPON
niżej upoważnia **7 Groszy** każdego Czytelnika **7 Groszy** do otrzymania jednego biletu bezpłatnego przy zakupie drugiego biletu do **CYRKU STANIEWSKICH** na targowicy w dniu **10 X. br.** na przedstawienie popołudniowe o godz. 16 i na wieczorne o godz. 20,15
Ważne tylko na miejscu siedzące

Wieśniacy w coli gorzelanych

Instalatorzy aparatów prowokatorami?

We wsi Bzów pod Zawierciem w domu małżonków Jana i Władysławy Kotarskich Lotna Kontrola Urzędu Akcyzowego z Częstochowy wykryła potajemną gorzelnię.

W chwili gdy urzędnicy otoczyli dom i wkroczyli do wnętrza, zastali małżonków Kotarskich i szwagra ich Piotra Kawkę przy fabrykacji spirytusu. Du-

żych rozmiarów aparat, ziemniaki oraz pewna część gotowego już spirytusu uległa konfiskacie, a wiejscy konkurenci monopolu spirytusowego stanęli 9 bm. przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

Sensacyjnym szczegółem rozprawy było zeznanie oskarżonych, którzy wymienili kilka nazwisk, wskazując, że są to specjaliści prowokatorzy, którzy celowo

instalują w chatkach chłopskich aparaty, a potem donoszą o tem władzom, zdobywając w ten sposób bardzo duże nagrody pieniężne.

Ze względu na to, że oskarżeni przychwyleni zostali przy fabrykacji, sąd nie wziął pod uwagę ich zeznań i skazał wszystkich po miesiącu więzienia i 2.000 zł. grzywny.

Śląski Dillinger przed sądem

Skazanie sprawców amerykańskiego napadu na bank w Świętochłowicach

Przed Wydziałem Zamiejscowym Sądu Okręgowego w Chorzowie toczyła się we wtorek sensacyjna rozprawa przeciw sprawcom śmiałego napadu rabunkowego, którego dokonano w dniu 3-mym sierpnia br. w godzinach południowych, na Bank Ludowy w Świętochłowicach. Wiadomość o napadzie wywołała na całym Śląsku bardzo wielkie wrażenie, szczególnie ze względu na okoliczności, w jakich zbrodni dokonano.

Przebieg tego, na sposób amerykański wykonanego napadu, omawiany był przed trybunałem Sądu Okręgowego, w skład którego weszli: wiceprezes sądu, Kleski, jako przewodniczący, oraz sędziowie: Stawarski i Broy. Akt oskarżenia popierał wiceprokurator Kuczkowski. Oskarżonych bronił adwokat Karpiński. Na ławie oskarżonych zasiadli sprawcy zbrodni: herszt bandy, Jan Hoffmann i jego współnik, Paweł Szampera, obaj z Bykowiny, pod Świętochłowicami. Trzeci sprawca napadu, Jan Szmus, nie zasiadł na ławie oskarżonych, bowiem w międzyczasie powołany został przed Sąd Boży. Jak wiadomo, Szmus w czasie ucieczki wystrzałem z rewolweru zranił się ciężko w głowę, w następstwie czego zmarł. Wspólnie z głównym sprawcą zasiadli na ławie oskarżonych: mieszkaniec Nowej Wsi, Wowra, oraz Wiktor Śmietana, również z Nowej Wsi. Akt oskarżenia zarzucał im ukrywanie sprawców, wzgl. przechowywanie przedmiotów, pochodzących z kradzieży.

Zeznania oskarżonych

Około godz. 9.30 rozpoczęła się rozprawa. Jako pierwszy zeznał osk. Hoffmann. Mówi on bardzo mętnie i dopiero na skutek pytań przewodniczącego wyjaśnia cały przebieg napadu. W toku swych zeznań Hoffmann podaje, że przed niespełna rokiem opuścił mury więzienne, gdzie odpokutował karę dwuletniego więzienia za rabunek. Na tydzień przed napadem dopuścił się wspólnie z osk. Szamperą i zmarłym Szmusem gwałtu na pewnej dziewczynie, za co poszukiwała ich policja, przed którą się ukrywali. Po wyczerpaniu środków do życia w głowach ich zrodził się plan napadu rabunkowego na bank.

Oskarżony w swych zeznaniach przedstawia sprawę w ten sposób, jakoby padł ofiarą swych złych przyjaźni, t. j. pozostałych oskarżonych. Wogóle twierdzi on, że cały plan napadu opracowany był przez Szmusa, który dostarczył również broni. Tego rodzaju tłumaczenia oskarżonego zrobiły złe wrażenie, tembardziej, że wobec śmierci Szmusa nie można było ich sprawdzić. Hoffmann zeznał, że już w dniu 7-go sierpnia dokonany miał być podobny napad na bank, lecz plan ten nie doszedł do skutku spowodu jego sprzeciwu. W czasie napadu na bank w Świętochłowicach rzekomo nie wszedł on do wnętrza lokalu i jedynie stał na czatach w korytarzu. Oczywiście, że tego rodzaju przedstawienie sprawy było kłamstwem. Wszystko to zostało wyjaśnione w zeznaniach drugiego oskarżonego i świadków.

Osk. Szampera oświadczył, że podtrzymuje swe zeznania złożone przed sądem śledczym, stanowiąc jednak stwierdza, iż Hoffmann jest tym, który ułożył plan napadu i pierwszy wszedł do banku. Po wejściu do lokalu banku Hoffmann przeszukiwał wszystkie szuflady i wybierał z nich gotówkę, zaś Szampera trzymał w szachu obecnych w lokalu.

W końcu oskarżony podaje, że na drugi dzień po napadzie, za namową swego brata i krewnych zgłosił się dobrowolnie do policji.

Po tych zeznaniach obrońca postawił wniosek o zbadanie osk. Szampera przez lekarza, a to ze względu na jego stan zdrowia. Sąd przyjął wniosek i lekarz powiatowy, dr. Hessek, z Świętochłowic, przystąpił do badania Szampera. Lekarz stwierdził, że jakkolwiek oskarżony jest chory na gruźlicę, to jednak ponosi pełną odpowiedzialność za swe czyny.

Osk. Wowra zeznał, że jest krewnym osk. Szampera. Na drugi dzień po napadzie przybył Szampera do jego mieszkania, prosząc o przenocowanie. Prośbę tę Wowra uwzględnił. Dopiero dnia następnego, kiedy Wowra dowiedział się z prasy o napadzie, w którym brał udział Szampera, poradził mu zgłosić się na policji, co też się stało.

Osk. Śmietana zarzuca się, że odebrał od Szampera banknot 500-złotowy, który następnie starał się ukryć u innych osób. Dopiero, kiedy policja przybyła do

jego mieszkania i zażądała wydania banknotu, wyjął, że go posiada i oddał go policji.

Napad w oświetleniu zeznań świadków

Z wielkim zaciekawieniem oczekiwano przybycia na salę sądową p. Świerka, który był głównym świadkiem w całej sprawie.

Świadek Świerk, liczy lat 59 i jest kasjerem Banku Ludowego w Świętochłowicach, na który dokonano śmiałego napadu.

Zeznał on, że w krytycznym dniu,

Na ilustracji widzimy skazanych w procesie o napad rabunkowy na Bank Ludowy w Świętochłowicach. Od prawej herszt bandy Hoffmann, zwany śląskim Dillingerem, jego współnik Szampera, oraz Wowra i Śmietana. Przy stole siedzi obrońca osk. Szampera, adwokat Karpiński. Ag. Fot. „Polonji“ i „Siedmiu Groszy“. Fot. Cz. Datka.

około godz. 11.30, kiedy w lokalu bankowym znajdowali się, prócz świadków, dwaj uczniowie, 17-letni Teodor Labuś i 14-letni Mason oraz klient, 61-letni Siedlaczek, weszło do banku trzech bandytów, którzy wydobyli rewolwery i skierowali je w stronę znajdujących się w lokalu osób. Początkowo sądzono, że idzie tu o żart. Uczniowie zaczęli się śmiać, a klient Siedlaczek odezwał się do bandytów: „Nie róbcie przecie żadnych głupstw“. Dopiero, kiedy napastnicy zagrozili użyciem broni, przekonano się, że nie jest to żaden żart, lecz prawdziwy napad rabunkowy. Napadnięci podnieśli ręce w górę. Kasjerowi Hoffmannowi kazano odwrócić się twarzą do ściany.

Osk. Szampera, oraz Szmus trzymali napadniętych w szachu, a osk. Hoffmann

zajął się przeszukiwaniem schowków i rabunkiem gotówki. Bandyci zdolali zrabować 3.400 zł. Następnie nakazali steryzowanymi, by pozostali w leżącej pozycji, a w wypadku, gdyby się ruszyli, zagrozili strzałami. Następnie zbiegli.

W parę chwil potem powiadomiono o napadzie policję, która wszczęła natychmiastowy pościg.

Wśród olbrzymiego zainteresowania składał zeznania st. przod. policji Kubica z Nowego Bytomia, który ujął osk. Hoffmanna i świadek prowadził pościg za Hoffmannem i kilkakrotnie dochodziło pomiędzy nim, a bandytą do ostrej wymiany strzałów. Jedną z kul bandyty przestrzeliła świadkowi spodnie, zaś Hoff-

mann został raniony. W końcu st. przodownik Kubica zdołał zbrodniarza ująć.

Po przesłuchaniu wszystkich świadków sąd zarządził przerwę do godziny 15.00. Po przerwie nastąpiło przemówienie prokuratora Kuczkowskiego, który wskazał na niezwykłą bezczelność osk. Hoffmanna. Prokurator zażądał dla niego najwyższego wymiaru kary i to za rabunek oraz usiłowane zabójstwo. Poza tym prokurator wniósł o przykładowe ukaranie pozostałych oskarżonych.

Następnie przemawiał obrońca.

Wobec tego sąd ogłosił wyrok, mocą którego skazał osk. Hoffmanna na 15 lat więzienia, osk. Szamperę na 4

Bandytów z Miedznej nie ujęto

Sledztwo w sprawie głośnego napadu bandyckiego w Miedznej, pow. Pszczyńskiego, którego ofiarą padł listonosz śp. Karol Głowała i posterunkowy policji Paweł Pastelski, trwa w dalszym ciągu. Mimo energicznego pościgu i poszukiwań, bandytów dotąd nie ujęto. Policja przeprowadziła w szeregu miejscowości oblawy, jednakże na trop właściwych sprawców napadu nie natrafiono.

Straszak w reku ucznia

W dn. 8 bm. między uczniami szkółki żydowskiej w Katowicach (ul. Dąbrowskiego) doszło do bójki, w trakcie której 13-letni Nattan Bajtnier z Katowic (ul. Słowackiego 21), postrzelił ciężko ze straszaka swego 9-letniego koleżkę, Chaskiela Mehlera z Katowic, którego musiano odwieźć do szpitala. Młodego awanturnika odstawiono na komisariat policji, przy ul. Słowackiego, gdzie poddano go przesłuchaniu.

Gdy się nie ma zapasowego siodła...

Dnia 7 bm. po południu o godz. 13-tej na Rynku w Pszczyńcu motocyklista Paweł Czekański z Załęża najechał na jadącą rowerem Marię Brodową. Motocyklista, który jechał wraz z narzeczoną wyszedł z wypadku bez szwanku. Wstępne dochodzenia wykazały, że winę ponosi całkowicie Czekański, który umieścił swą narzeczoną na przedzie motocyklu i z tego powodu nie mógł swobodnie kierować motocyklem.

Tragiczna śmierć bezrobotnego w biedaszybie

8 bm. na kol. „Józefów“ pod Sosnowcem miał miejsce tragiczny wypadek, ofiarą którego padł bezrobotny Stanisław Kuc, lat 19 z Józefowa. W czasie wydobywania węgla, obsunęła się ziemia i zasypała nieszczęśliwego młodzieńca. Poniósł on śmierć na miejscu, bo choć pomoc zorganizowano natychmiast, to ze względu na stałe obsuwanie się ziemi, akcja ratunkowa była bardzo utrudniona.

OD WYDAWNICTWA

Uprzejmie prosimy Szan. Czytelników, aby o wszelkich niedomaganiach przy doręczaniu gazet zawiadamiali administrację dziennika.

Zarazem zarządziliśmy, by gazety doręczali nasi agenci możliwie do godziny 7,30.

Przed sensacyjnym procesem

Sprawa tragicznej katastrofy na lotnisku katowickim

Jak swego czasu obszernie informowaliśmy, w czasie przyjęcia braci Adamowiczów na lotnisku w Katowicach, miał miejsce tragiczny wypadek. Mianowicie awionetka „RWD-5“ Aeroklubu krakowskiego, stała po wylądowaniu przed hangarem i wielu ciekawych ją oglądało. W pewnej chwili zbliżył się do awionetki student Zygmunt Cesarczyk z Krakowa i zapuścił rękami śmigło. Nim się zdołano zorientować, silnik ruszył całym gazem i aparat uniół się w powietrze. Samolot wpadł na grupę osób, z której jedna poniosła śmierć, cztery zaś zostały dotkliwie poranione.

Wszczęto przez policję i władze sądowe śledztwo przeciwko p. Cesarczykowi obecnie zostało zakończone. Wyniki śledztwa, a tak-

że orzeczenia rzeczoznawców wykazały, że winę w wypadku ponosi wyłącznie Cesarczyk, gdyż w chwili kiedy zapuszczał motor nie było pod kołami samolotu żadnych podstaw. Poza tym przekładnia motoru była przesunięta na „gaz otwarty“.

W najbliższych dniach akta sprawy zostaną przekazane prokuratorowi Sądu Okręgowego w Katowicach, który sporządzi przeciwko p. Cesarczykowi akt oskarżenia. Stwierdzenie o przed sądem w Katowicach. Niefortunny pilot tłumaczy się tem, że obawiał się, by publiczność nie uszkodziła aparatu i dlatego aby ją nastraszyć, postanowił zapuścić śmigło. Będzie on obecnie oskarżony o spowodowanie śmierci człowieka i urazu cielesnego z niedbalstwa. (s)

14-letni pasażer na gapę

przyleciał samolotem z Warszawy do Katowic

Dnia 8 bm. o godzinie 15.30 wśród niemałego zdziwienia załogi lotniska katowickiego oraz przybyłych do Katowic pasażerów, wydobyło z bagażowni samolotu warszawskiego 14-letniego obywatela miasta Sochaczewa, wojew. warszawskiego, Aleksandra Szulstula, który przyleciał ze stolicy jako t. zw. „ślepy pasażer“.

Przesłuchany przez policję na lotnisku,

Szulstul zeznał, że w Warszawie pojął plan bezpłatnej przejażdżki samolotem w bylejakim kierunku, ponieważ właśnie na lotnisku przygotowywano do startu samolot Linij Lotniczych „Lot“, udający się do Katowic, wsiadł więc, korzystając z chwilowej nieuwagi personelu lotniska, do przedziału, przeznaczonego do przechowywania bagażu i ukrył się między walizkami oraz pakunkami. W ten

sposób dostał się bezpłatnie do Katowic, gdzie go znaleziono w stanie nieco wyczerpanym pierwszą podróżą powietrzną.

Niecodziennego pasażera na gapę odstawiono na komisariat policji, a następnie na Dyrekcję Policji, celem odszupasuowania go do Sochaczewa. Tym razem oczywiście, żaden przyrząd powietrznych, chłopiec odstawiony będzie 3 klasa pociągiem i pod eskortą do domu

W HISPANSKIM KOTLE WRE

Ruch rewolucyjny w Andaluzji

Paryż, 9. 10. (PAT.)

Rząd mianował gubernatorem Katalonii pułkownika Antonio Jimenes Arenas. W ciągu nocy ubiegłej trwały w dalszym ciągu starcia zbrojne między rewolucjonistami i policją w Madrycie i okolicy.

Lista aresztowanych obejmuje m. in. majora Perezfarras, który dowodził grupą powstańców, broniących pałacu Generalidadu. Ma on stanąć przed doraźnym sądem wojskowym. Mówi się również o aresztowaniu ministra skarbu, Prieto. Paryski „Journal” notuje pogłoskę, jakoby prezydent Companys i inni członkowie autonomicznego rządu katalońskiego, uwięzieni na pokładzie pancernika „Uruguay” zostali skazani na śmierć.

Ruch rewolucyjny przenosi się obecnie do Andaluzji, gdzie kierownictwo objęły organizacje anarchystyczno-syndykalistyczne. W Madrycie panuje zaniepokojenie w związku z tem.

Według wiadomości, nadchodzących z terenu zamieszek, doszło do zająć między gwardją a górnikami. Spalono kościół katolicki. Rannych jest 15 osób. Policja aresztowała około 130 rewolucjonistów. Ruch powstańczy opanował miejscowości Merva, Petrana del Campo i ogniskuje się w Sewilli.

Paryż, 9. 10. Tel. wł.

Według niepotwierdzonych dotychczas wiadomości, liczba policjantów zabitych podczas pierwszego dnia powstania wynosi 200 osób. Policjanci w pościgu za powstańcami zapuścili się w wąwozy gór-

skie, gdzie zostali wystrzelani. Rząd madrycki wydał odezwę, w której zapowiada stłumienie powstania przy pomocy wszelkich rozporządzalnych środków.

London, 9. 10. Tel. wł.

Nadeszła tu wiadomość, że Azana zdołał zbiec przed pościgiem i przekroczyć granicę francuską.

TYLKO JEDEN ZAKŁAD ubezpieczeń społecznych

Warszawa, 9. 10. Tel. wł.

Zapadła decyzja w sprawie reformy organizacji instytucji ubezpieczenia społecznego. Zmiany polegają przede wszystkim na tem, że wszystkie rodzaje ubezpieczeń społecznych zgrupowane będą w jednym zakładzie, a zatem zamiast istniejących obecnie czterech odrębnych zakładów, stworzony będzie jeden zakład ubezpieczeń społecznych z odpowiednimi działami wewnętrznymi. Pewne czynności manipulacyjne zakładu ubezpieczeń społecznych przejąć mają urzędy skarbowe. Zmiany organizacyjne będą przeprowadzone w drodze dekretu. Kwestja składek i świadczeń nie będzie objęta reformą organizacyjną. Jedynie świadczenia, dotyczące zakładu ubezpieczeń od wypadków, mają być zmienione.

Warszawa, 9. 10. Tel. wł.

Ukazała się pogłoska, jakoby władze powzięły nowy projekt reformy ubezpieczeń społecznych w dziedzinie lecznictwa. Reforma ma iść w kierunku zmniejszenia biurokracji i kierowania pacjentów bezpośrednio do lekarzy. Budynki opróżnione po zlikwidowaniu pogotowia i przychodni, jak również aptek, obrócone zostałyby na cele szkolnictwa lub zmienione na dochodowe budynki mieszkalne. Chorzy z legitymacjami zwracaliby się bezpośrednio do lekarzy, którzy rekrutowaliby się w 60 proc. z internistów, w 20 proc. ze specjalistów, reszta stanowiliby dentyści.

Ważne dla bezrobotnych zagrożonych eksmisją

Wyjaśnienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Ministerstwo spraw wewn. zwróciło się okólnikiem do wojewodów i przewodniczących wydziałów powiatowych i prezydentów miast, podając do wiadomości okólnik ministerstwa sprawiedliwości, bardzo ważny dla szerokich rzesz bezrobotnych w sprawie moratorium mieszkaniowego.

W okólniku do prezesów sądów okr. ministerstwo sprawiedliwości zaznacza, że doszło do jego wiadomości, że sądy w sprawach o zawieszenie wykonania eksmisji z mieszkań jedno- lub dwupokojowych uzależniają stosowanie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych od zarejestrowania pozwanego w publicz-

nej instytucji pośrednictwa pracy, oraz w związku z tem od przedstawienia zaświadczenia takiej instytucji, że pozwany pozostaje bez pracy.

Otóż ministerstwo sprawiedliwości wyjaśnia, że przy ocenie położenia pozwanego, usprawiedliwiającego zawieszenie wykonania eksmisji, należy brać pod uwagę nie tylko stan bezrobocia pozwanego, zachodzący w przypadku utraty pracy najemnej, ale w ogóle faktyczny brak pracy bez względu na uprzednie pozostawanie w stosunku pracy najemnej.

W dalszym ciągu ministerstwo podkreśla, że choć nie mając obowiązku, sąd ma jednak prawo zbierać odnośne dowody z urzędu, a zatem może żądać od pozwanego udowodnienia pozostawania bez pracy. Brak wszakże podstaw do ograniczenia zakresu tych dowodów do zaświadczeń publicznej instytucji i biur pośrednictwa pracy, a tem samem od uzależnienia stosowania moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnego od faktu zarejestrowania pozwanego w publicznej instytucji lub biurze pośrednictwa pracy.

Ministerstwo sprawiedliwości w porozumieniu z min. spraw wewn. wyjaśnia, że do rzędu instytucji uprawnionych do wystawiania zaświadczeń, stwierdzających brak pracy, pozostających w związku z faktycznymi stosunkami gospodarczymi osób zainteresowanych, należy w pierwszym rzędzie zaliczyć zarządy gminne lub miejskie oraz prawno-publiczne instytucje samorządu gospodarczego, np. izby rzemieślnicze.

Wreszcie ministerstwo sprawiedliwości prosi prezesów sądów okręgowych o czuwanie nad przestrzeganiem przez sądy zasad, wyłuszczonej w okólniku.

Odpowiedzi Redakcji

— 22233. Proszę się zwrócić do naszego oddziału w Chorzowie. Fotografii tej nie otrzymaliśmy.

P. Paweł K. Chropaczów. Pańskie urodziny nie są żadnym jubileuszem. Fotografii umieścić nie możemy.

— R. Kwiatkowski, Wiatesz Wlk. Usterki te postaramy się naprawić.

— Pol. Bart., Bielsko. Nagrodę równocześnie wysyłamy.

Obserwator. Nie możemy zamieścić, gdyż narazilibyśmy się na proces. Trzeba podpisać nazwiskiem.

P. Antoni S. Wodzisław. Trzeba to udowodnić.

Staly czytelnik nr. 19369. Za wodę gospodarz ma prawo żądać zapłaty. Koze można chować.

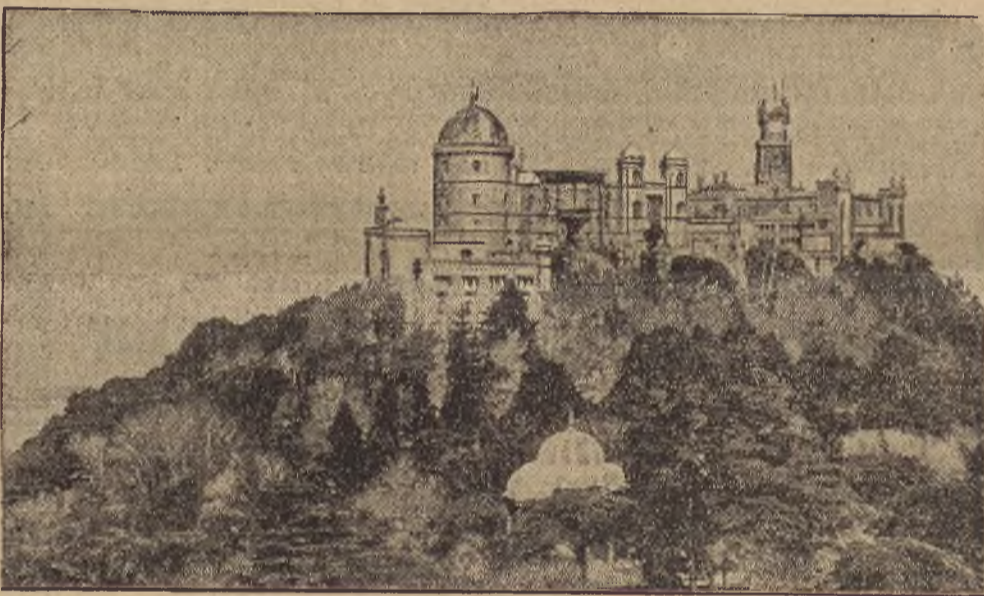
Staly czytelnik „Siedmiu Groszy”. — Nie warto wnosić apelacji. Szkoda dalszych kosztów, gdyż dług i tak musi być zapłacony.

P. Roman S., Koszęcin. Sprawozdania nie zamieścimy, gdyż zostało nam zapóźno przysłane.

P. Franciszek Sz. Katowice. Wnieść zażalenie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie.

J. S. 26103. 1) Tak. 2) Nie.

P. Jan P. Piotrowice. W jakim banku?

W Pena spłonął pałac dawnych królów portugalskich (na ilustracji). W pożarze zniszczone zostały bezcenne skarby sztuki.

TU WYCIĄSI

— 138 —

— Szatan prawdziwy! — szepnęła Teresa.

— Tak jest! W każdym razie wiem, czego chce i tak czy owak dopnę celu. Proszę napisać tu czuły list do mnie, że kochasz mnie... ale czeka, ja ci podyktuję! Najdroższy mój... O cóż to, czyś zmysły straciła? — krzyknął więcej zdumiony niż przestraszony.

Teresa wyjęła swój sztylet i szła ku niemu śmiało z podniesioną ręką.

— Otóż to moja odpowiedź! — zawołała. — Umieraj nędzniku!

Bondi rozśmiał się.

— No proszę, jaka odważna! — rzekł. — Ale ja się ciebie nie boję! Patrz! — i uderzył ją tak silnie, że ręka z sztyletem opadła jej bezwładnie. — Teraz zmuszę cię do napisania tego listu! — dodał szorstko. — Żartować z siebie nie pozwolę!

Teresa nie byłaby za nic w świecie napisała słów, które byłyby tak ciężko Henryka zmartwiły, wiedziała zaś napewno, że Bondi chce otruć rzeczywistość ostatnie chwile ukochanego.

— Nie! Nie napiszę!

Bondi zbliżał się ku niej, oczy jego błyszczały dziko, jak oczy tygrysa, rzucającego się na swoją zdobycz.

— Ja cię zmuszę do tego! — szepnęła.

Teresa rzuciła się jak szalona ku jakimś drzwiom, nacisnęła klamkę i wybiegła do przyległego pokoju, wołając głośno:

— Ratunku! Pomocy!

Okropna rozpoczęła się teraz gonitwa. Teresa uciekała z pokoju do pokoju, biegnąc na oslep, Bondi pędził za nią i już, już chciał ją schwytać, gdy

ostatnim wysiłkiem zatrzaskała drzwi za sobą i zasunęła rygiel. Na chwilę była bezpieczna, ale jak długo to mogło trwać. Drzwi były stare i spruchniałe, można je było łatwo wyłamać, a wtedy...

— Zabiję się sama! — rzekła głośno. — Sztylet mam przy sobie!

— Otwieraj! — krzyczał Bondi, szarpiąc drzwiami. — Nie ujdiesz mi! Pokój, w którym się znajdujesz, nie ma drugiego wyjścia! Otwieraj!

— Cicho! Milcz! — dał się w tejsze chwili słyszeć obok Teresy jakiś dźwięczny głos.

— Boże...

— Cicho, ja ci nic złego nie zrobię! Przeciwnie ocalę cię, przysięgam ci to! Domyślam się, o co chodzi, poznałam po głosie tego nędznika... Ah, to do niego podobne! Ale dziś odpowie Bondi za wszystkie swoje niegodziwości, dziś krwią zapłaci za złe, jakie innym wyrządził! Kto ty jesteś?

— Teresa Krones, śpiewaczka z Wiednia!

— Ach, to ty! Pójdź do okna... Niech wiem, jak wyglądasz! Ty jesteś Teresą Krones!

Głos wybawicielki drżał silnie. Fedora ujęła ręce Teresy i pociągnęła ją do okna, gdzie było już trochę jaśniej i patrzyła na nią uważnie. Teresa nie przeczuwała, że ta piękna, silna dziewczyna, kocha także Henryka i to również gorąco, jak ona sama!

— Więc tak wygląda Teresa Krones! — szepnęła Fedora. — Teraz wierzę, że on ją kocha nad życie!

— Otwieraj! — krzyczał znów Bondi i zaczął szamotać tak, że zawiasy trzeszczały. — Widzisz, że wyłamanie drzwi jest dla mnie drobnostką! Pójdź z twoją upór!

Humor

ZALOŻYŁ SIĘ.

— Dobrze, założymy się — powiada mały Pawełek do Antosia. Nie mamy wiele monety, ale o pięć groszy możemy się założyć...

— Dobrze, ale o co się założymy?

— Wezmę wiadro wody i obleję cię od góry do dołu i nie będziesz wcale mokry.

— Zrobione — cieszy się Antos.

Pawełek bierze wiadro, oblewa Antosia, aż cieknie z niego. Ten c trząsa się: „A widzisz, że jestem mokry, jak pudeł”.

Na to odpowiada Pawełek z całym spokojem:

— No to trudno, przegrałem pięć groszy.

FOTOGRAF

I KRZYŚ. Spotykam znajomego fotografa p. Rosenbauma.

— No, co słychać? — pytam.

— Od pewnego czasu nie udaje mi się ani jedno zdjęcie...

— Dlaczego? —

— Pan się dziwi?

Kto w dzisiejszych czasach jest w stanie zrobić przyjemny wystrząs?

Zadajcie wszędzie chodników

„Falaleum“

Cena 50 gr. za 1 m. długości

Zapamiętaj dobrze

tanie źródło zakupu farb, lakierów i pędzli, korzystny zakup dla handlu, rzemiosła i gospodarstwa.

farba na cokół . . . . . kg. 1,50—1,80
 farba lakowa do gruntowania . . . kg. 2,50
 farba biała do gruntowania . . . „ 2,50
 lakier do podłóg . . . . . „ 4,—
 lakiery kolorowe do mebli kuch. . . „ 4,—
 lakier emaljowy biały . . . . . „ 4,—
 Pokost-Rapid, wysycha w 6 godz. „ 1,40
 pokost lniany . . . . . „ 2,20
 kreda szlamowa 3 korony . . . . . „ 0,09
 kreda szlamowa 2 korony . . . . . „ 0,07
 klej roślinny suchy ¼ kg. . . . . paczka 1,—
 pasta do podłóg jasna i kolorowa kg. 2,50

Drogeria EMIL HELLER

Katowice, ul. M. Piłsudskiego 28 a
 Tel. 30614 Złożono 1897
 Składu farb jako filiję w Mysłowicach nie posiadam.

Na Raty 15 zł miesięcznie.
 EXPRESS CENNIKI GRATIS!
KROMCZYŃSKI
 POZNAŃ, ŚW. MARCIN 47

**Związek Robót. i Rzem-
 św. Józefa Jerzego i Barbary
 i Kasa Dobroczynności**

w Rybniku, ul. Dr. Grażyńskiego nr. 5
 rok założ. 1908, założyciel Jan Janek,
 nie posiada żadnego oddziału i niema nic
 wspólnego z innymi kasami.

Doszło do naszej wiadomości, że pod
 nasz Związek i Kasę Dobroczynności
 podszywają się Kasy o podobnym
 brzmieniu. W razie stwierdzenia faktu,
 będą pociągnięte do odpowiedzialności
 sądowej.

Członkom zwraca się uwagę, aby
 książek członkowskich nie oddawali nie-
 upoważnionym, pod odpowiedzialnością
 ponoszenia kosztów zwrotu.

ZARZĄD.

Przekazy abonamentu**„7 Groszy“ bezpłatnie**

Uprasza się o wpłacanie należności
 za abonament tylko blankietami
 P. K. O. które Wydawnictwo
 Czytelnikom rozesłało. Od takich
 przekazów opłat poczta nie pobiera.

We wtorek redakcja „Siedmiu Groszy“ rozdała kilkaset biletów do Cyrku Staniewskich, bawiącego w Katowicach, pomiędzy prenumeratorów. Ilustracja przedstawia red. Nogaję, rozdającego bilety uśmiechniętym i zadowolonym Czytelnikom.
 Ag. Fot. „Polonji“ i „Siedmiu Groszy“. Fot. Cz. Datka.

Polak który pierwszy przepłynął

Kanał Panamski

Liczna emigracja polska rozsiana po całej kuli ziemskiej wydała wiele jednostek, które swą pracą dla obcych, przysparzaniem dóbr duchowych i materialnych wzbogaciły kulturę kraju, w którym szukały schronienia i chleba. Wielu z pośród nich zyskało rozgłos i sławę, jeszcze więcej mimo poważnych wyczynów pozostało w cieniu.

Tylko przypadek pozwala dowiedzieć się teraz o dorobku tych ludzi, dorobku nieraz bardzo cennym dla ogólnoludzkiej kultury.

Wśród Polonji polskiej w Paryżu mieszka obecnie 76-letni starzec — inżynier Alfred Natanson. Mimo późnego wieku sprawia wrażenie młodego człowieka. Urodzony w Warszawie, w 1880 roku kończy studia inżynierskie w Ecole Centrale. W parę miesięcy potem zostaje zaangażowany jako inżynier przy budowie kanału Panamskiego. Był pierwszym Polakiem, który uczestniczył przy budowie tego gigantycznego dzieła, oraz jednym z pierwszych ludzi, którzy kanał Panamski przepłynęli.

Inżynier Natanson przeprowadził studia basenu „inondable“ rzeki Cagres, wybudował tam w Gombaa. W tym celu przedsięwziął szereg wypraw topograficznych w górnym Cagres, wypraw obfitujących w mnóstwo przygód i niespodzianek. Był to kraj dziki i niedostępny, jedynym środkiem lokomocji były łodzie z wydrążonych pni drzewnych.

200 dni trwała ta uciążliwa podróż poprzez liczne wodospady i progi skalne górskich rzek Ameryki Środkowej. Inżynier Natanson wyruszył z drużyną, składającą się ze 125 czarnych, 12 kartagińczyków, 3 białych. 18-miesięczna podróż wyniszczyła doszczętnie całą drużynę, tak, iż z podróży tej wróciło tylko 5

kartagińczyków z inżynierem Natansonem.

Część zginęła, wielu pozostało wskutek chorób tam grasujących, reszta uciekła, obawiając się trudów i niebezpieczeństw wyprawy śmiałego Polaka.

Inżynier Natanson posiada niewyczerpane źródło opowiadań z czasów swego pobytu przy budowie kanału Panamskiego. Nie sposób wprost przytoczyć owych barwnych, egzotycznych opowieści śmiałego Polaka o stosunkach, panujących wśród tubylców, o Jose Himenesie, kartagińczyku o sile Herkulesa i sześciopalcowych stopach, o budowie szpitala w Panamie na 1000 łóżek, o plantacji karczuku, o podróży do Chin, oraz wielokrotnej wędrowce dookoła świata.

Z wypraw tych posiada inżynier Natanson liczne zbiory, głównie rzadkie okazy flory i fauny egzotycznej Willa paryskiego naszego rodaka urządzona jest jak egzotyczne muzeum. Jeden z pokoiów przenosi nas w odległe Chiny, w innym oglądamy przepiękne wyroby z czerwonej laki, wspaniałe skóry, rogi i rzeźby, prezenty od dostojników i panujących zwiedzanych przez inż. Natansona krajów.

Po powrocie do Europy inżynier Natanson osiadł na stałe w Paryżu. Znany tam jest, jako świetny budowniczy oraz wynalazca... pneumatycznego browaru.

Obecnie prowadzi budowę kolei w Niskich Pirenejach — Laudes, gdzie bardzo często odbywa długie górskie wędrowki. Zawsze czynny stanowi prawdziwy typ człowieka pracy, prawdziwy typ Polaka, który nie jest na obcym gruncie tylko bezpłodnym „zjadaczem chleba“.

Oto jeszcze jeden z przykładów, jak pracują Polacy dla dorobku kulturalnego wśród obcych.

Notowania giełdy w Warszawie

z dnia 9 października 1934 r.

Papiery państwowe:

3 proc. budowlana 47.75 — 47.95, 4 proc. pożycz. inwestycyjna zwykła 116.75, 4 proc. pożycz. inwestycyjna seryjna 119.50, 5 proc. pożycz. konwersyjna 68,25 — 68.00 — 68,25, 5 proc. pożycz. kolejowa 63,50, 6 proc. pożycz. dolarowa 74,00, 4 proc. pożycz. dolarowa 53,50, 7 proc. pożycz. stabilizacyjna 77,00 — 76,75 — 76,88 — 77,25 — 77,00 drobne, 7 proc. L. B. Państwowego Banku Rolnego 83,25, 8 proc. L. Z. Państwowego Banku Rolnego 94,00, 7 proc. L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego 83,25, 8 proc. L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego 94,00, 7 proc. obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego 83,25, 8 proc. obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego 94,00. Tendencja niejednolita.

Dewizy:

Belgia 123.35 — 123.86 — 123.24, Holandia 358.60 — 359.50 — 357.70, Londyn 25.80 — 25.93 — 25.67, Nowy Jork kabel 5.26 i trzy czwarte — 5.29 i trzy czwarte — 5.23 i trzy czwarte, Paryż 34.89 — 34.98 — 34.80, Praga 22.10 — 22.15 — 22.05, Szwajcaria 172.62 — 173.05 — 172.19, Włochy 45.36 — 45.48 — 45.24, Berlin 213.00 — 214.00 — 212.00, Sztokholm 133(10) — 133.75 — 132.45, Kopenhaga 115.30 — 115.90 — 114.70, Oslo 129.70 — 130.35 — 129.05. Tendencja niejednolita.

Waluty:

Dolar prywatnie 5.24. Tendencja niejednolita.

Pożyczki polskie w Nowym Jorku:

Poż. dolarowa 74.00, pożycz. Dillonowska 86 i pięć ósmych, pożycz. stabilizacyjna 132.00.

Poznańskie giełda zbożowa

z dnia 9 października 1934 r.

Ceny paritet Poznań.

Mąka żytnia I gat. 0-55 proc. z w. 22.75—24.25, Mąka żytnia I gat. 0-65 proc. 21.25—22.75, Mąka żytnia II gat. 55-70 proc. 16.75—18.25, Mąka żytnia poślednia ponad 70 proc. 14.75—16.25, Mąka żytnia razowa 0-95 proc 18.75—20.25. Reszta notowań bez zmiany. Usposobienie wyczekujące.

U w a g a: żyto w dalszym ciągu niemotowane.

Ogłoszenia

SZANUJ SWÓJ GROSZ! — Kupując meble w firmie „Meblanko“ Katowice, Młyńska 5, oszczędzasz wiele pieniędzy. Urządzenie kuchenne 7 części zł. 110, oraz najelegantsze łóżko i sypialnie po bardzo niskich cenach. Sypialnia dębowa zł. 290. — Dostawa bezpłatna. 924

MASZYNY do pisania wszelkie systemy tamto sprzedam. Katowice, Stawowa 3 „Remont“

SZANUJ SWÓJ ZAOSZCZEDZONY GROSZ, kupując meble w znanej firmie „Najtańsze Źródło Mebli“, Katowice — tylko ul. Starowiejska 3. Sypialnie od 250 zł. Kuchnie od 95 zł.

OBRAZĘ, rzuconą na p. Roberta Wietrzyka, najmieszem odwołuję i przepraszam. J. M., Szopienice. 1038

NOWY SKLEP wraz z mieszkaniem od zaraz do wynajęcia w Kamieniu pod Rzędówką. Zgłoszenia do „Siedmiu Groszy“ pod „Sklep“. 1037

ZGINAŁ dyplom honorowy francus. Elisabeth Wiśniewska. Znalazca zechce zwrócić do policji za wynagrodzeniem. 3836d

MIEJSCE budowlane do sprzedania w Podlesiu. Jan Krystek. 3841d

UCZEŃ krawiecki może się zaraz zgłosić. Mikołajczak, mistrz krawiecki, Orzesze, powiat Pszczyna. 3843d

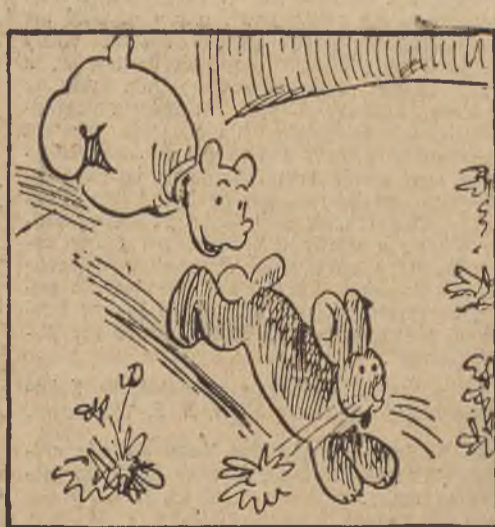
Przygody bezrobotnego Froncka

„Idzie Froncek borem, lasem“,
 ręce w kieszeń włożył sobie...
 Już niewiele dni pogodnych
 w smutnej, czczej, jesiennej dobie.

Wraz zając Ciapkę zoczył,
 co po polu rażno skacze —
 zadrażał nerw myśliwski nagle
 w małej duszy tej sobaczkiej.

Nuże gonić więc szaraka:
 fuchsem w lewo, pętlą w prawo,
 byle żywej, byle przedzej,
 dalej żywo, rączko, zwawo!!!

Gwiżdże Froncek tam na kundla:
 Dajże pokój, ty psia wiara!
 Porzuc tę zabawę płochą —
 bo się skończy cierpką karą.

(Ciąg dalszy nastąpi).

MIĘSIĘCZNY ABONAMENT „7 GROSZY“ Z DOSTAWĄ DO
 DOMU PRZEZ AGENTÓW LUB PRZEZ POCZTĘ W KRAJU
 Zł. 2.31 — PRZY ZAMÓWIENIU W URZĘDZIE POCZT. Zł. 2.41

REDAKCJA
 KATOWICE
 SOBIESKIEGO, 11
 TELEFON 34-981
 P. K. O. 301-746

CENNIK OGŁOSZEŃ W „7 GROSZACH“
 1 POLE O WYMIARZE 35 mm. x 67 mm. Zł. 15.
 OGŁOSZENIA DROBNE 20 GR. ZA SŁOWO.